

Θέμα: Κήρυξη της έναρξης των εργασιών της βουλευτικής περιόδου

1. Το ζήτημα ρυθμίζεται με ειδικό αυτοτελή ορισμό στο άρθρο 40 παρ. 1 Συντ. που προβλέπει: “(Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας) κηρύσσει αυτοπροσώπως ή δια του Πρωθυπουργού την έναρξη και τη λήξη κάθε βουλευτικής περιόδου”.

2. Κατά την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης από το 1977 διαμορφώθηκε η ακόλουθη πρακτική. Μετά το διάταγμα σύγκλησης της Βουλής, ακολουθούσε η έκδοση άλλου διατάγματος για την κήρυξη των εργασιών της νέας Βουλής. Εξαίρεση από τον κανόνα αυτό έγινε το 1993.

3. Κατά την ορθότερη άποψη η έκδοση διατάγματος δεν είναι ενπροκειμένω αναγκαία. Για την κήρυξη των εργασιών της Βουλής αρκεί απλώς η πανηγυρική δήλωση του Προέδρου της Δημοκρατίας ή, εν απουσία του, του Πρωθυπουργού. Η σχετική δήλωση καταχωρείται στα Πρακτικά.

4. Στη περίπτωση που δεν μπορεί να προσέλθει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, απευθύνει έγγραφο στο Πρωθυπουργό στον οποίο εξηγεί τον λόγο, και τον παρακαλεί να κηρύξει την έναρξη των εργασιών της Βουλής.

5. Η διαδικασία αυτή είναι περισσότερο σύμφωνη με την βαθύτερη ουσία της σχετικής διάταξης και την παράδοση στην οποία στηρίζεται. Ένα παρωχημένο μοναρχικό έθιμο μετεξελίσσεται στο πλαίσιο του δημοκρατικού πολιτεύματος σε μια διαδικασία, στην εξέλιξη της οποίας προέχον είναι ο ρόλος του Αρχηγού του Κράτους.

Προοπτική αντιμετώπιση του προβλήματος

6. Στο άρθρο 2 του ισχύοντος Κανονισμού της Βουλής προβλέπεται η κήρυξη της έναρξης των εργασιών της βουλευτικής περιόδου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αυτοπροσώπως ή δια του Πρωθυπουργού “*μετά την εκλογή του Προεδρείου της Βουλής κατά τα άρθρα 7 και 8 του Κανονισμού*”.

7. Ο τελευταίος ορισμός της διάταξης δεν εναρμονίζεται με το περιεχόμενο του άρθρου 40 παρ. 1 πρόταση β΄ Συντ., το οποίο κάνει λόγο απλώς για την “*έναρξη..... κάθε βουλευτικής περιόδου*”. Κατά την ορθότερη άποψη, η συγκρότηση της Βουλής σε Σώμα ανήκει στις εργασίες της και συμπίπτει με την έναρξη της βουλευτικής περιόδου. Γι’ αυτό ακριβώς η κήρυξη των εργασιών της από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας πρέπει να προηγείται χρονικά.

8. Ερώτημα τίθεται ως προς το εάν η πανηγυρική κήρυξη εκμέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας πρέπει να προηγείται της ορκωμοσίας των βουλευτών ή να γίνεται ύστερα από αυτήν. Σε κάθε περίπτωση πάντως η παρεμβολή του Αρχηγού του Κράτους κατά την πρώτη Συνεδρίαση της Βουλής στη νέα βουλευτική περίοδο έχει την αυτονόητη συμβολική, πολιτική και πολιτειακή σημασία της. Τούτο καθίσταται σαφές, αν λάβει κανείς ιδίως υπόψη την κυρίαρχη παρουσία στην τελετή της ορκωμοσίας των εκπροσώπων της Εκκλησίας της Ελλάδος .

9. Σύμφωνα με τα παραπάνω, θα ήταν όχι μόνο ευπρόσδεκτη αλλά και αναγκαία η τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής για την απάλειψη του ορισμού που αναφέρεται στο σημείο 6. Έτσι θα είναι εφεξής δυνατή η κήρυξη των εργασιών της Βουλής την πρώτη ημέρα της βουλευτικής περιόδου και όχι - όπως συμβαίνει σήμερα - μετά τη συγκρότησή της σε σώμα κατά την ανάγνωση των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβέρνησης.

Αθήνα, 9 Οκτωβρίου 1996